

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/1263/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6712214104
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6712214104.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a sudcov JUDr. Danice Kočíčkovej a JUDr. Amy Odalošovej v právnej veci žalobcu: X. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., N. XXX/X, občana SR, zast. JUDr. Jánom Krnáčom, advokátom, AK Zvolen so sídlom Nám. SNP č. 70/36, 960 01 Zvolen, proti žalovaným: I.) Slovenská republika, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, 812 72 Bratislava, II.) Slovenská republika, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o zaplatenie náhrady škody, na odvolanie žalobcu zo dňa 14. 08. 2014 proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 15C/154/2012-174 zo dňa 02. 06. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu žalobcu a zároveň tohto zaviazal nahradiť žalovanému 2/ trovy konania v sume 79,50 € na účet vedený v Štátnej pokladnici.

V dôvodoch rozhodnutia súd uviedol: „Žalobca sa svojim žalobným návrhom domáhal voči žalovanému I.) náhrady škody o výške 120 000,- Eur spolu s 8,75 % ročným úrokom z omeškania od 16. 07. 2012 do zaplatenia, súčasne sa domáhal voči žalovanému I.) a súbežne žalovanému II.) povinnosti nahradiť škodu za nemajetkovú ujmu vo výške 30 000 Eur spolu s 8,75% úrokom z omeškania ročne od 16. 07. 2012. Pre prípad úspechu v konaní si uplatnil náhradu trov konania a právneho zastúpenia.

Žalovaný I.) žiadal žalobu zamietnuť.

Žalovaný II.) žiadal žalobu zamietnuť.

Súd výsluchom účastníkov konania, na základe skutočností obsiahnutých v odôvodnení žalobného návrhu, listinnými dôkazmi: listom Ministerstva vnútra SR zo dňa 12. 03. 2012, uznesením Okresnej prokuratúry Lučenec zo dňa 22. 07. 2009, uznesením Krajského súdu Banská Bystrica 2Tpo/2/2009 zo dňa 22. 01. 2009, uznesenie Okresného súdu Lučenec 0Tp 118/08 zo dňa 02. 01. 2009, uznesenia Okresnej prokuratúry v Lučenci 1 Pv 1333/08-5, uznesenia ČVS: ORP-117/OVK-LC-2008, potvrdenie ZŠ v J. zo dňa 13. 05. 2011, potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 30. 05. 2011, rodným listom K. K., nar. XX. XX. XXXX, rodným listom U. K., nar. XX. XX. XXXX, lekárskou správou zo dňa 18. 04. 2011, správou Psychiatrickej ambulancie K. O. K. I., písomných vyjadrení účastníkov konaniam ako aj ďalších listinných a ostatných dôkazov, zistil tento skutkový stav:

Uznesením vyšetrovateľa ÚJKP OR PZ Lučenec bolo dňa 29. 12. 2008 pod sp. zn. ORP-1178/OVK-LC-2008 postupom podľa § 199 os. 1 Tr. poriadku začaté trestné stíhanie vo veci a súčasne podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku vznesené obvinenie žalobcovi pre zločin hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1, ods.

3 písm. a/, písm. d/ Tr. zákona za skutok, ku ktorému malo dôjsť v období od roku 2002 do novembra 2008 voči osobe Róberta Záslava.

Trestné stíhanie začalo a obvinenie bolo vznesené na základe trestného oznámenia Róberta Záslava podaného dňa 24. 11. 2008 a doplneného dňa 19. 12. 2008.

Žalobca, ako obvinený podal proti uzneseniu vyšetrovateľa sťažnosť pri svojom výsluchu s odôvodnením, že skutočnosti uvedené v uznesení o vznesení obvinenia sa nezakladajú na pravde. Okresný prokurátor v Lučenci uznesením zo dňa 31. 12. 2008 sťažnosť žalobcu zamietol. Uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Lučenec zo dňa 02. 01. 2009 bol žalobca z dôvodov podľa § 71 ods. 1 pís. c) Tr. poriadku vzatý do väzby. Väzba začala plynúť dňa 29. 12. 2008 od 15.45 hod. a vykonávala sa v ÚVV v Banskej Bystrici. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením 2Tpo 2/09 zo dňa 22. 01. 2009 okrem iného zrušil napádané uznesenie okresného súdu a postupom podľa § 79 ods. 3, § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku väzbu žalobcu nahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka Okresného súdu Lučenec. Žalobca bol ihneď prepustený na slobodu. Väzba u žalobcu trvala od 29. 12. 2008 do 22. 01. 2009.

Uznesením zo dňa 22. 07. 2009, prokurátor Okresnej prokuratúry v Lučenci trestné stíhanie žalobcu zastavil, nakoľko bolo nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa viedlo voči nemu trestné stíhanie. Uznesenie o zastavení trestného stíhania voči žalobcovi nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 03. 09. 2009.

Uznesenie o vznesení obvinenia, podľa žalobcu, je rozhodnutím výrazne zasahujúcim do súkromného a osobného života ktorejkoľvek fyzickej osoby. Samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života každého jednotlivca, zasahuje do jeho cti a dobrej povesti a to zvlášť v prípade, ak ide o obvinenie nepravdivé, nezodpovedajúce skutočnosti, čo však vyjde najavo až neskôr.

Zástupca žalobcu uviedol, že žalobca zostal po smrti rodičov sám, pretože nemal ani súrodencov, musel sa o celý chod domácnosti a hospodárstva starať len on. Bol priateľský, nekonfliktný, viedol riadny usporiadaný život. Pobyť vo väzbe začal plynúť dňa 29. 12. 2008, teda dva dni pred koncom roka, kedy koncoročné sviatky plánoval žalobca stráviť a osláviť v kruhu svojich najbližších, osobitne v kruhu svojich dvoch maloletých detí. Žalobca tvrdil, že trestným stíhaním bolo zasiahnuté jeho súkromie, znížená jeho ľudská dôstojnosť a poškodené dobré meno do takej miery, že mu to prinieslo vážne problémy, s ktorými sa nedokáže vysporiadať ani v súčasnosti. Zvlášť zraňujúco a ponižujúco pôsobilo na žalobcu vzatie do väzby, kde sa musel podrobiť viacerým obmedzeniam a zákazom výrazne zasahujúcim do ľudských práv a základných slobôd. Odlučnosť od detí a najbližšej rodiny v čase novoročných sviatkov a myšlienka na nejasnosť skončenia celej veci robila pobyt vo väzbe u žalobcu neznesiteľný. Zo strany okolia, priateľov a známych mal údajne čeliť nevhodným vyjadreniam a prejavom, navyše sa jeho okolie k nemu začalo správať so zvýšenou opatnosťou, chladne s odstupom a opovrhovaním. Podľa slov žalobcu trestné stíhanie negatívne zasiahlo aj jeho najbližších rodinných príslušníkov, ktorí bývajú v tej istej obci a počas trestného stíhania boli vystavení rôznym atakom a invektívam zo strany občanov obce.

Zásadným spôsobom mala byť znevážená aj osobnosť a povesť poškodeného pred jeho známymi, priateľmi a predovšetkým jeho družkou N. C., s ktorou mal v rozhodnom období harmonický a fungujúci vzťah. Aj vplyvom okolností súvisiacich práve s jeho perzekúciou sa dôvera v tomto vzťahu narušila. Maloletým deťom žalobcu sa mali spolužiaci v škole vysmievať, mali im vykrikovať že majú otca kriminálnika a basistu. Pred vznesením obvinenia sa mal žalobca príkladne starať o svoju 90-ročnú, zdravotne postihnutú starú matku, ktorej zdravotný stav bol vážny a vyžadoval si neustálu opateru. Po prepustení z väzby sa táto osoba nachádzala v nepriaznivom stave, ktorého priamym vyústením bola o necelý rok na to smrť. Tento prípad žalobcu bol aj medializovaný, o čom svedčia printové a televízne výstupy v regionálnych i celoplošných médiách, prezentované tendenčne, nekriticky a povrchno, bez náležitého overenia si širších súvislostí.

Žalobca mal za to, že nezákonné trestné stíhanie opísané v časti I.) vyvolalo u neho vznik nemajetkovej ujmy značného rozsahu. V závere vyplýva zo samotného charakteru trestného stíhania ktoré sa ukázalo ako nezákonné, postavenia poškodeného ako občana, obyvateľa, rodiča a druha a vyvolaných následkov.

Svoj nárok na náhradu škody si titulom nemajetkovej ujmy, ktorá mu vznikla v súvislosti s trestným konaním uplatnil u oboch žalovaných osobitnými písomnými podaniami zo dňa 20. 12. 2011 formou žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody s tým, že u žalovaného si uplatnil celú nemajetkovú ujmu v rozsahu 150 000 Eur, v čítane ujmy na uvalenú nezákonnú väzbu a u žalovaného II.) si z opatrnosti uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy za uvalenú väzbu vo výške 30 000 Eur. Pretože žalovaný I.) zaujal k žiadosti odmietavé stanovisko vyjadrené v podaní zo dňa 12. 03. 2012, takisto žalovaný II.) v reakcii na žiadosť žalobcu mu oznámil, že žiadosť bola predbežne prerokovaná s výsledkom nepreukázania splnenia zákonných predpokladov vzniku nároku na náhradu škody.

Žalovaný I.) poukázal na zákonné ustanovenie § 3 zákona č. 514/2003 Z. z., ktoré striktne vymedzuje za akých podmienok štát zodpovedá za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Podľa tohto ustanovenia štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Predpokladom zodpovednosti za škodu spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci sú:
a) nezákonné rozhodnutie, b) škoda a c) príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou.

Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Žalovaný I.) zdôraznil, že ani jeden z príslušných orgánov neskonštatoval, že v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-1178/OVK-LC-2008 došlo k porušeniu zákona. Uznesením vyšetrovateľa zo dňa 29. 12. 2008, ORP-1178/OVK-LC-2008 ktorým bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie zo spáchania trestného činu, nie je možné považovať za nezákonné rozhodnutie v zmysle § 6 zhora citovaného zákona; vyšetrovateľ ktorý žalobcovi vzniesol obvinenie a vec následne realizoval, rozhodoval len na základe dôkazov zabezpečených v trestnom konaní a jeho postup zakaždým odobril dozorujúci prokurátor. Vyšetrovateľ postupoval v súlade so zákonom a včas zadovážoval dôkazy v prospech aj v neprospech obvineného a to v súlade s príslušným ustanovením Trestného zákona a Trestného poriadku. Aj samotné trestné konanie vedené proti žalobcovi, po analýze dôkazov skončilo zákonným spôsobom a fakt, že uznesením Okresnej prokuratúry v Lučenci bolo trestné stíhanie žalobcu zastavené nezakladá samo o sebe predpoklad uplatnenia si náhrady škody.

Žalovaný I.) poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Mcdo/7/2010, 5Mcdo/18/2010 zo dňa 23. 02. 2011, podľa ktorého nemožno opomenúť, že otázku nezákonnosti rozhodnutia nemožno posudzovať zo strany súdu ako otázku predbežnú. Súd vychádza z toho, že rozhodnutie je nezákonným iba vtedy, ak rozhodnutie bolo príslušným rozhodnutím kompetentného orgánu zrušené ako nezákonné.

Právo na náhradu škody v zmysle § 6 citovaného zákona sa zakladá na podmienke, že rozhodnutie bolo zrušené ako nezákonné.

Podľa § 230 ods. 1 Tr. poriadku dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní vykonáva prokurátor.

Podľa § 231 ods. 2 citovaného zákona pri výkone tohto dozoru je prokurátor oprávnený:

- a) dávať záväzné pokyny na postup podľa § 197, vyšetrovanie a skrátené vyšetrovanie trestných činov a určovať lehoty na ich vybavenie; také pokyny sú súčasťou spisu,
- b) vyžadovať od policajta spisy, dokumenty, materiály a správy o stave konania vo veciach, v ktorých bolo začaté trestné stíhanie, na zistenie, či policajt včas začal trestné stíhanie a riadne v ňom postupuje,
- c) zúčastniť sa na vykonávaní úkonov policajta, osobne vykonať jednotlivý úkon alebo aj celé vyšetrovanie, alebo skrátené vyšetrovanie a vydať rozhodnutie v ktorejkoľvek veci; pritom postupuje

podľa tohto zákona; proti takémuto rozhodnutiu prokurátora je prípustná sťažnosť rovnako ako proti rozhodnutiu policajta,

d) vrátiť vec policajtovi na doplnenie vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania s pokynmi a určovať lehotu na ich doplnenie; o vrátení veci upovedomí obvineného a poškodeného,

e) zrušiť nezákonné alebo neopodstatnené rozhodnutia policajta, ktoré môže nahradiť vlastnými rozhodnutiami; pri uznesení o zastavení trestného stíhania, prerušení trestného stíhania alebo o postúpení veci to môže urobiť do 30 dní od ich doručenia; ak rozhodnutie policajta nahradil vlastným rozhodnutím inak, než na podklade sťažnosti oprávnenej osoby, proti jeho rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, rovnako ako proti rozhodnutiu policajta,

f) odňať vec policajtovi a prikázať ju inému, a to aj miestne nepríslušnému policajtovi, alebo urobiť opatrenie, aby vec bola prikázaná inému policajtovi alebo policajtom,

g) nariadiť, aby sa vo veciach uvedených v § 202 konalo vyšetrovanie.

Podľa § 230 ods. 3 citovaného zákona, prokurátor podľa ods. 2 písm. e/ rozhoduje uznesením, ak zrušuje uznesenie policajta, Toto uznesenie sa doručuje obvinenému a poškodenému.

Vyšetrovanie sa končí buď podaním obžaloby, ktorú môže podať jedine prokurátor, alebo zastavením trestného stíhania, alebo postúpením veci inému orgánu.

Z uvedeného vyplýva, že zastavenie trestného stíhania je jedným z procesných spôsobov ukončenia trestného konania. Samotné zastavenie trestného konania neznamená, že uznesenie o vznesení obvinenia vyšetrovateľom bolo nezákonné a celé vyšetrovanie zbytočne vykonané.

Vznesenie obvinenia pre trestný čin konkrétnej osobe nie je rozhodnutie o vine, ale opatrenie smerujúce k tomu, aby orgány činné v trestnom konaní v priebehu konania zistili skutkový stav. Až po vznesení obvinenia sa v rozhodujúcej miere otvára priestor pre dokazovanie v prípravnom konaní. Bolo by nelogické predpokladať, že pri vznesení obvinenia musí byť trestný čin jednoznačne preukázaný, pretože práve toto je cieľom následného vyšetrovania ako aj prípadného súdneho rozhodnutia. Vyšetrovateľ v trestnom konaní pri rozhodovaní o začatí trestného stíhania vznesenie obvinenia žalobcovi vychádzal z úrovni poznatkov, ktoré mal k dispozícii v čase, t. j. ešte pred vykonaním úkonov v trestnom konaní.

Podľa § 4ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 514/2003 Z. z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu.

Podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona ak nemožno príslušný orgán určiť podľa ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

Podľa § 4 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona vo veciach náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru a

1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo

2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora.

Na základe zhora uvedených skutočností žalovaný I.) namietol nedostatok procesnej spôsobilosti vystupovať na strane pasívne legitimovaného účastníka, požadoval aby súd ustálil, že ústredným orgánom príslušným konať vo veci na strane žalovaného je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 citovaného zákona výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Žalovaný II.) žiadal aby súd žalobu zamietol aj voči a taktiež poukázal na dikciu zákonného ustanovenia § 3 ods. 1 citovaného zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, kedy podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu, ustanovuje zákon a možné je vymedziť na existenciu niektorého zo zásahov podľa § 3 ods. 1 citovaného zákona, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi namietaným zásahom a vzniknutou škodou. Uvedené podmienky musia byť vždy splnené kumulatívne. Na podmienky zodpovednosti štátu za škodu sa vzťahujú jednak zo základných povinností v civilnom procese zaťažujúca žalobcu - povinnosť tvrdenia. Bez tvrdenia žalobcu že si uplatňuje právo na náhradu škody, ktorá mu mala byť spôsobená niektorým zo zásahov podľa § 3 ods. 1 citovaného zákona, nemožno uplatnený nárok priznať. Ďalej uviedol, že z listinných dôkazov vyplýva, že žalobca výslovne neuviedol, na základe akého titulu si uplatnil právo na náhradu škody, resp. zanedbal povinnosť tvrdenia ohľadom označenia niektorého zo zásahov podľa § 3 ods. 1 citovaného zákona, v súvislosti s ktorým mu mala byť škoda spôsobená. Túto skutočnosť žalovaný II.) považoval za rozhodujúcu pre označenie žaloby za neopodstatnenú a nárok za nedôvodný. Takisto za právne významnú žalovaný považoval aj tú skutočnosť, že žalobca označil za žalovaného ten istý subjekt - Slovenskú republiku s tým, že u žalovaného I.) uviedol zastúpenie Ministerstvom vnútra SR a u žalovaného II.) uviedol zastúpenie Ministerstvom spravodlivosti SR. Takéto označenie považoval za de facto neprípustné konanie s tým istým účastníkom v dvojakom/rozdielnom označení jeho zastúpenia.

Ďalej poukázal na ustanovenie § 17 ods. 2 citovaného zákona pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sa predpokladá splnenie dvoch podmienok a to:

- 1) vzhľadom na spôsobenú ujmu samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinéním,
- 2) nemajetkovú ujmu nie je možné uspokojiť inak.

Splnenie týchto podmienok žalobca nepreukázal. Tvrdenie žalobcu, že ak nedôjde k preukázaniu trestnej činnosti právoplatným rozsudkom, automaticky vzniká nárok domáhať sa náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch považoval žalovaný II.) za účelové. Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Co 15/97, na ktorý žalobca poukazoval, bol v prejednávanej veci podľa názoru žalovaného II.) neaplikovateľný, pretože Najvyšší súd SR v uvedenej veci rozhodoval o skutkovo úplne odlišnom nároku, ktorého podstatou bol zásah do osobnostných práv televíznym vysielaním ktoré navodzovalo dojem, že poškodený je páchatelom spoločensky odsúdeniahodnej činnosti.

V neposlednom rade uviedol, že vznesenie obvinenia žalobcovi malo dôjsť iba na základe trestného oznámenia XX.XX., podaného dňa 24. 11. 2008 a doplneného dňa 19. 12. 2008. V súvislosti s týmto trestným oznámením bol následne V.U. právoplatne odsúdený za spáchanie trestného činu krivého obvinenia X. K. (žalobcu) a to v konaní vedenom na Okresnom súde Lučenec, pod sp. zn. 3T/263/2009, čo samé o sebe predstavuje pre žalobcu významnú satisfakciu a zadostučinénie. V prípade ak by žalobca aj preukázal vznik nemajetkovej ujmy, bola mu poskytnutá dostatočná miera satisfakcie vo forme odsúdenia páchatel'a trestného činu jeho krivého obvinenia.

Pokiaľ žalobca v návrhu uvádza, že voči jeho osobe došlo k viacerým pochybným a neprocesným úkonom a situáciám, kedy bola narušená a znížená jeho ľudská dôstojnosť, žalovaný II. uviedol, že prípadnú náhradu nemajetkovej ujmy spojenú so zásahmi do jeho osobnostných práv si musí uplatniť iným spôsobom; a nie žalobou v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z..

V konečnom dôsledku právoplatné odsúdenie W. U. z trestného činu krivého obvinenia zakladá priamo nárok žalobcu voči nemu. Ak by bolo možné prijať záver, že žalobcovi vznikol bez ďalšieho aj nárok

voči štátu, vnikla by absurdná situácia, a síce žalobca by mal ten istý nárok voči dvom subjektom z dvoch rôznych právnych dôvodov. Aj z tohto titulu sa žalovanému II.) javil nárok žalobcu ako nedôvodný. Pretože žalobca nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy, ako aj splnenie podmienok nevyhnutých pre možnosť priznania jej náhrady v peniazoch, považoval nárok žalobcu za nedôvodný a žiadal aby ju súd v celom rozsahu voči nemu zamietol. Pre prípad úspechu v konaní si žalovaný II.) uplatnil náhradu vzniknutých trov.

Svedok S. T. uviedol, že žalobcu pozná dlho, prakticky od malička, pričom sú veľmi dobrí kamaráti. Je to jeho sused. Koncom roka 2008 bol nezamestnaný, pričom sa doma staral o starú matku, ako aj o domácnosť. O tom, že žalobca bol vzatý do väzby, sa dozvedel z rozprávania ľudí v dedine. V ich malej obci sa takéto reči rozchýria hneď. Hovorilo sa o tom aj v krčme. Svedok zbadal, že žalobcu táto udalosť psychicky zmenila, pretože v súčasnosti sa tento javí ako človek utiahnutý, zamyslený, je na ňom aj vidieť, že sa zrejme trápí, lebo aj pochudol. Náznaky výsmechu boli aj vo vzťahu k jeho žene. O tom, že žalobca bol krivo obvinený sa v obci ľudia dozvedeli až po tom, ako bol prepustený z väzby. Svedok vedel aj to, že osoba ktorá krivo obvinila žalobcu zo spáchania trestného činu bola neskôr právoplatne odsúdená. Nevedel sa však vyjadriť k tomu, do akej miery sa meno žalobcu v dedine „očistilo“, či sa tak stalo u všetkých občanov alebo len u niektorých, a ak u niektorých, tak u koho. Žalobcovu rodinu v obci považujú za takú lepšiu strednú vrstvu, pretože žalobca bol schopný zarobiť peniaze pre seba aj pre svoju rodinu. Svedok sám uviedol, že aj keď sa dozvedel o vzatí žalobcu do väzby, nemal pochybnosti o tom, že došlo k nejakému nedorozumeniu, pričom jeho vzťah ani po vzatí žalobcu do väzby sa k nemu nezmenil. Stále ho považuje za kamaráta. Žalobcu v súčasnosti označil za osobu uzavretejšiu než tomu bolo pred spomínaným incidentom. Na otázku svedok uviedol, že aj iní ľudia v obci neverili tomu, že žalobca mohol niečo také spáchať, z čoho bol obvinený. Aj po návrate z väzby sa k nemu správali tak, ako predtým.

Svedok W. I. uviedol, že žalobcu pozná od útleho detstva, pretože spolu chodili do základnej školy a spolu vyrastali. Vzájomne sa poznajú veľmi dobre. O tom, že žalobca bol vzatý do väzby sa svedok dozvedel až večer v pohostinstve, kedy sa už viedli rôzne „debaty“ aj na túto tému. O dôvodoch väzby sa obyvatelia obce dozvedeli asi o deň alebo dva neskôr. Družka žalobcu pracovala v inkriminovanom období v malom obchodíku, kde predávala pekárenské výrobky, preto sa prakticky nemohla vyhnúť kontaktu s inými obyvateľmi obce, ktorí podľa slov svedka, ňou opovrhovali, vyjadrovali sa o nej nepekne, čo žalobcovu družku po psychickej stránke znášala zle. Nakoniec túto prácu aj „nechala“. Taktiež svedok potvrdil, že aj deti žalobcu v škole trpeli, pretože sa im ostatní spolužiaci vysmievali. Tak ako predchádzajúci svedok, aj tento uviedol, že žalobca sa po návrate z väzby zmenil. Prestal vykonávať činnosť, kde by mal možnosť si zabezpečiť nejaké finančné prostriedky do rodiny a po ekonomickej stránke sa o ňu postarať. Sám svedok má menšiu stavebnú firmu, snažil sa žalobcovi pomôcť ako kamarát a ponúkol mu prácu. Nebola s ním však žiadna reč. Pred touto udalosťou mal žalobca v obci dobrú povesť, bol ochotný pomôcť, dokonca pomáhal aj pri akciách konaných obecným úradom. V obci boli ľudia, ktorí neverili, že žalobca bol schopný dopustiť sa činu z ktorého bol obvinený, samozrejme bola aj skupina ľudí, ktorí tomu uverili a šírili po dedine klebety a práve táto skupina ľudí bola schopná žalobcovi ublížiť. Aj v súčasnosti možno obec rozčleniť na dve skupiny, jedna skupina ktorá žalobcu pozná a správa sa k nemu tak, ako tomu bolo pred spomínaným incidentom; a druhá skupina ktorá šírila o žalobcovi po dedine klebety a nepravdy, a aj keď bolo zastavené trestné stíhanie a žalobca bol prepustený na slobodu, stále si myslia že niečo za tým musí byť, buď bol žalobca informátorom a z toho dôvodu ho z väzby prepustili, pretože nie je možné, aby to takto „dopadlo“ v prípade ak bol žalobca obvinený z obzvlášť závažného zločinu alebo organizovanej trestnej činnosti.

S poukazom na vykonané dokazovanie, ako aj zhora citované zákonné ustanovenia, mal súd za to že žaloba žalobcu nie je dôvodná a preto ju v celom rozsahu zamietol.

Súd mal v konaní za preukázané, že žalobca bol obvinený zo spáchania trestného činu, v dôsledku čoho bol vzatý do väzby, ktorá trvala od 29. 12. 2008 do 29. 01. 2009. Taktiež súd mal preukázané, že Krajský súd v Banskej Bystrici v uznesení 2Tpo 2/09 zo dňa 22. 01. 2009 zrušil uznesenie Okresného súdu Lučenec 0Tp 118/2008 zo dňa 02. 01. 2009 a postupom podľa § 79 ods. 3, § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku väzbu žalobcu nahradil dohľadom probačného a mediáčného úradníka Okresného súdu Lučenec. Žalobca bol ihneď prepustený z väzby na slobodu.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Štát zodpovedá za škodu v prípade, ak bola preukázaná existencia niektorého zo zásahu podľa § 3 ods. 1 zhora citovaného zákona, bola preukázaná škoda a príčinná súvislosť medzi zásahom podľa § 3 ods. 1 a vzniknutou škodou, pričom tieto podmienky musia byť splnené súčasne.

Žalobca si uplatnil svoj nárok na náhradu škody titulom nemajetkovej ujmy u oboch žalovaných osobitnými písomnými podaniami s tým, že u žalovaného I.) si uplatnil celú nemajetkovú ujmu a to vo výške 150 000 Eur včítane ujmy za uvalenú nezákonnú väzbu. U žalovaného II.) si z opatrnosti uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy len z titulu uvalenej väzby.

Žalobca však v konaní nepreukázal, že mu vznikla škoda - ako jedna z podmienok zodpovednosti štátu za škodu. Pokiaľ nebola preukázaná škoda, je zároveň neexistentná aj príčinná súvislosť medzi namietaným zásahom podľa § 3 ods. 1 citovaného zákona a vzniknutou škodou. Uvádza, že pred vzatím do väzby sa príkladne staral o svoju takmer 90-ročnú, ťažko zdravotne postihnutú starú matku, ktorej zdravotný stav bol vážny a vyžadoval neustálu opateru. Ďalej tvrdil, že po prepustení z väzby sa nachádzala v nepriaznivom stave, pričom za necelý rok stará matka zomrela. Žalobca bol presvedčený o tom, že smrť starej matky bola priamym vyústením jeho väzobným stíhaním a s tým spojené obmedzenie osobnej slobody v mesiacoch december 2008 a január 2009. Tu je potrebné uviesť, že sám žalobca na strane 10 svojho návrhu uvádza, že ide o ťažko zdravotne postihnutú osobu, ktorej zdravotný stav je vážny a vyžaduje si neustálu opateru. Je potom ťažko preukázateľné, že následná smrť starej matky bola v príčinnej súvislosti s obmedzením osobnej slobody žalobcu a jeho neprítomnosťou pri nej. Takmer 90-ročný človek už môže trpieť rôznymi vnútornými, ako aj vonkajšími ochoreniami, pričom smrť v takomto prípade môže prísť zo dňa na deň. Žalobca dokonca ani neuviedol, čo bolo príčinou smrti jeho starej matky (záznam v úmrtnom liste, prípadne posledné lekárske záznamy v zdravotnej dokumentácii alebo jej). Uvedené súd preto bral bez právnej relevancie. Žalobca tvrdil, že sa mu rozpadol vzťah s družkou a to tiež v príčinnej súvislosti s obmedzením jeho osobnej slobody a vznesením obvinenia, čo tiež nebolo v konaní jednoznačne preukázané.

Právny zástupca žalobcu navrhol vypočuť ako svedkyňu U. C. - bývalú družku žalobcu s tým, že táto sa mala vyjadriť k tomu, ako žalobca znášal trestné stíhanie, resp. väzobné zadržávanie a podobne. Súd tento dôkaz nepovažoval za potrebný vykonať, skôr by sa súdu javilo keby žalobca navrhol vykonať tento dôkaz na preukázanie tvrdenia, že sa jeho vzťah s bývalou družkou vážnym spôsobom narušil práve v súvislosti s jeho trestným stíhaním. Žalobca tvrdil túto skutočnosť, avšak v konaní na preukázanie tohto tvrdenia nenavrhol vykonať žiaden dôkaz.

Žalobca tvrdil aj to, že v dôsledku trestného stíhania, ako aj výkonu väzby bola znížená jeho ľudská dôstojnosť, zasiahnuté jeho súkromie a poškodené dobré meno do takej miery, že mu to prinieslo vážne problémy, s ktorými sa nedokáže vysporiadať do dnešných dní. Aj v tomto prípade žalobca žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal, že má nejaké vážne problémy a že bolo vážnym spôsobom poškodené jeho dobré meno.

Vypočutí svedkovia S. T. a W. I. uviedli, že žalobcu poznajú prakticky od malička. So svedkom W. I. žalobca dokonca chodil do základnej školy. Obaja zhodne uviedli, že správanie žalobcu sa po predmetnej udalosti zmenilo, žalobca sa stal uzavretým, nedôverčivým a sociálne neaktívnym. Svedok W. I. okrem iného povedal aj to, že v dedine sú v podstate dva okruhy osôb. Do jedného okruhu spadajú známi žalobcu, jeho dobrí priatelia a blízke osoby, ktorí od počiatku neverili, že žalobca by bol schopný spáchať taký trestný čin, ktorý mu bol kladený za vinu. Po jeho návrate z väzby sa k nemu táto skupina ľudí správala tak, ako sa k nemu správala pred dotknutou udalosťou. Pokiaľ ide o druhú skupinu, je to skupina, ktorá šírla klebety hneď po vzatí žalobcu do väzby, išlo o ľudí, ktorí fabulovali rôzne dôkazy, vymýšľali konštrukcie a dôvody pre ktoré bol žalobca vzatý

do väzby. Po návrate z väzby a zastavení trestného stíhania opätovne časť ľudí z tejto skupiny nechcela veriť, že žalobca mohol byť len tak prepustený na slobodu a zastavené trestné stíhanie, niektorí ho podozrievali za vedomého spolupracovníka polície, informátora. Tu je potrebné uviesť, že mentalita Slováka, žijúceho predovšetkým v menších a uzavretých sociálnych skupinách (lazy, obce, malé mestá) je taká, že potrebuje o niečom, o niekom rozprávať, rozoberať situácie, ľudí, udalosti a takto uspokojiť svoju vnútornú potrebu individuálnej dôležitosti. Je všeobecne známe, že v obciach vie každý o každom všetko, málokto obyvatel' obce je schopný sa „skryť“ pred očami a pozornosťou ostatných spoluobyvateľov. To, že časť obyvateľov J. bola na strane žalobcu a od začiatku mu verila a časť obyvateľov mu neverila a podozrieva ho i v súčasnosti, nie je právne relevantnou skutočnosťou, ktorá by mohla bez všetkého zakladať právnu relevanciu škody ako takej. Spoluobčan takejto sociálnej skupiny ľudí si musí byť vedomý toho, že sa pohybuje v úzkej komunite ľudí, kde každý z nich môže mať iné vzdelanie, iný intelekt, iné právne vedomie.

V. U., ktorý krivo obvinil žalobcu zo spáchania trestného činu, bol následne Okresným súdom v Lučenci v konaní pod sp. zn. 3T/263/2009 uznaný vinným zo spáchania trestného činu krivého obvinenia, čo podľa názoru súdu pre žalobcu znamená určitú a to nie bezvýznamnú satisfakciu a zadostučinenie a to aj pre to, že sa o tomto dozvedeli aj obyvatelia obce, v ktorej žalobca žije. Nepodstatným je, či tomu uverili všetci obyvatelia obce, alebo len ich časť. Podstatným je to, že táto informácia sa v obci rozšírila a bola verejne známa. Príčinou začatia trestného stíhania a vznesenia obvinenia voči žalobcovi bola práve výpoveď W. U., v ktorej žalobcu krivo obvinil zo spáchania trestného činu. Skutočnou príčinou vzniku ujmy (ak by táto bola preukázaná) na strane žalobcu je správanie sa W. U. a jeho verbálny prejav smerujúci k poškodeniu žalobcu. Ak by aj bola preukázaná jeho nemajetková ujma, rozhodujúcou príčinou jej vzniku je práve správanie sa W. U.. Podľa názoru súdu si žalobca mal po práve uplatniť svoj nárok z titulu ochrany osobnosti voči W. U. a mohol sa, okrem ospravedlnenia, domáhať aj relutárnej náhrady, pretože právoplatné odsúdenie tejto osoby z trestného činu krivého obvinenia priamo zakladá nárok voči nemu.

Pri medializácii celého prípadu audio, video a printovými médiami, sa súd stotožnil so žalovaným II.), ktorý uviedol že samotná medializácia trestného stíhania nepredstavuje zásah do nemateriálnej sféry osoby obvinenej z trestného činu automaticky, ak spôsob informovania verejnosti zodpovedá podmienkam ustanoveným v § 6 zákona č. 301/2005. Z. z.

Žalobca svojimi všeobecnými a právne irelevantnými tvrdeniami nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy, tvrdenia ním produkované boli len vo všeobecnej rovine bez právnej opodstatnenosti. Z tohto dôvodu súd žalobu zamietol.

Súd mal za to, že pasívne legitimovaným v spore je Slovenská republika v zastúpení Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky a to s poukazom na § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1 zákona č. 514/2003 Z. z., pretože Okresný súd v Lučenci, rozhodnutím OTp 118/08 zo dňa 02. 01. 2009 vzal žalobcu do väzby s tým, že väzba u neho začala plynúť dňa 29. 12. 2008 o 15.45 hod. Toto rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo neskôr odvolacím súdom uznesením 2Tpo 2/09 zrušené. U žalovaného I.) neboli splnené podmienky v zmysle § 4 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona pretože v konaní nebolo preukázané, že škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru; títo konali v intenciách trestného poriadku a v súlade so zákonným ustanovením § 230 ods. 1 Tr. poriadku, kedy dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní vykonáva prokurátor.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že priznal žalovanému II.) - v konaní úspešnému náhradu trov konania vo výške 79,05 Eur, ktorá predstavovala vyčíslenie nákladov na dopravu zamestnanca Ministerstva spravodlivosti SR do miesta sídla procesného súdu. Tieto náklady spojené s účasťou na pojednávaní dňa 11. 04. 2013 predstavujú 37,51 Eur (normovaná spotreba v meste 8,7 l/100 km, normálna spotreba mimo mesto 6,43 l/100 km), vozidlo malo spotrebovať pri najazdení 35 km v meste a 390 km mimo mesta - 28,122 litra pohonných hmôt. Pri cene 1,334 Eur/1 liter potom skutočné náklady na PHM predstavujú sumu 37,51 Eur. Účasť na pojednávaní dňa 02. 06. 2014 bola vyčíslená nákladmi na dopravu sumou 41,54 Eur (normálna spotreba vozidla v meste 8,6 l/100 km, normálna spotreba vozidla mimo mesta 6,76 l/100 km, pri najazdení 46 km v mestskej prevádzke a 390 km mimo mestskej prevádzky malo vozidlo spotrebovať 30,32 l pohonných hmôt. Pri cene 1,370 Eur za liter potom skutočné náklady za PHM predstavovali sumu 41,54 Eur“.

Proti rozsudku odvolanie podal žalobca. Navrhol napadnutý rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na opätovné konanie a rozhodnutie a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania vrátane náhrady trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní.

Žalobca uviedol, že odvolanie podáva podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a), b), c), d) a f) OSP. Predmetné rozhodnutie súdu vníma ako nedôvodné a neopodstatnené, náležité nezdôvodnené, vychádzajúce z neobjektívnych a nekorektných skutkových a právnych tvrdení žalovaného I.) a žalovaného II.), ktoré plne nekorešponujú so skutočnosťou a nemajú celkom oporu ani vo vykonanom dokazovaní.

Argumentuje, že v konaní boli vypočutí dvaja svedkovia Ján Turoň a Roman Suchý, ktorí zhodne a nezávisle od seba uviedli viaceré skutočnosti a okolnosti produkované žalobcom v tom smere, že trestné stíhanie nepriaznivo zasiahlo do všetkých sfér života žalobcu. Uviedli, že správanie žalobcu sa po predmetnej udalosti zmenilo, žalobca sa stal uzavretým, nedôverčivým a sociálne neaktívnym. Tieto svedectvá nepovažoval súd za významné, že mentalita Slováka žijúceho predovšetkým v menších a uzavretých sociálnych skupinách je taká, že potrebuje o niečom či niekom rozprávať a tak isto si uspokojovať svoju vnútornú potrebu individuálnej dôležitosti. Súd uviedol, že Róbert Záslav, ktorý krivo obvinil žalobcu, bol následne uznaný vinným zo spáchania trestného činu krivého obvinenia, čo pre žalobcu znamená významnú satisfakciu.

Ohľadom medializácie prípadu žalobcu sa súd stotožnil s tvrdením žalovaného II.), podľa ktorého táto nepredstavuje zásah do nemateriálnej sféry osoby obvinenej z trestného činu automaticky, ak spôsob informovania zodpovedá podmienkam ustanovených v § 6 zák. č. 301/2005 Z. z.

Súd celkovo skonštatoval, že žalobca svojimi všeobecnými a právne irelevantnými tvrdeniami nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy, pričom jeho tvrdenia boli produkované len vo všeobecnej rovine bez právnej opodstatnenosti.

Žalobca vytyka rozsudku nepreskúmateľnosť a arbitrárny prístup pri právnom posúdení veci.

Žalobca ako fyzická osoba sa domáhal voči žalovanému náhrady škody vo výške 120 000 €, spolu s 8,75 % ročným úrokom z omeškania od 16. 07. 2012 do zaplataenia a súčasne sa domáhal voči žalovanému I.) a žalovanému II.) povinnosti nahradiť škodu vo výške 30 000 € spolu s 8,75 % ročným úrokom z omeškania od 16. 07. 2012 do zaplataenia.

Žalobca opieral v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. svoj nárok o prípad trestného stíhania, keď uznesením vyšetrovateľa ÚJaKP OR PZ Lučenec bolo dňa 29. 12. 2008 bolo proti nemu začaté trestné stíhanie a súčasne vznesené obvinenie pre zložil hrubého nátlaku a to za skutok, ku ktorému malo dôjsť v období od roku 2002 do novembra 2008 voči osobe Róberta Záslava. K začatiu trestného stíhania voči nemu a súčasnému vzneseniu obvinenia došlo iba na základe trestného oznámenia Róberta Záslava.

Uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Lučenec bol žalobca vzatý z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku do väzby. Túto vykonával v období od 29. 12. 2008 do 22. 01. 2009. Uznesením zo dňa 22. 07. 2009 prokurátor Okresnej prokuratúry v Lučenci zastavil trestné stíhanie žalobcu, nakoľko bolo nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa trestné stíhanie viedlo.

Podkladom pre žalobu bola skutočnosť, že nezákonné rozhodnutie o vznesení obvinenia a následné trestné stíhanie spolu zahrňujúce všetky trestnoprocessné úkony spôsobilo u poškodeného vznik ujmy veľkého rozsahu, pri ktorej konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením a ktorú ani nemožno uspokojiť inak. Argumentácia žalobcu ako poškodeného sa opiera o objektívne hľadisko - ujmu spôsobenú nezákonným trestným stíhaním pre závažný zločin. Takúto ujmu by ako mimoriadne závažnú vnímala akákoľvek iná fyzická osoba, ktorá by za obdobných okolností bola stíhaním vystavená. Preto žalobcovi vznikol voči Slovenskej republike nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch. Žalobca v návrhu a následne v súdnom konaní podrobne opísal akým spôsobom zasiahlo trestné stíhanie, zahrňujúce aj umiestnenie do väzby (zadržanie žalobcu ako začiatok väzby sa realizovalo v čase vianočných a novoročných sviatkov) do všetkých sfér jeho života a poškodilo ho.

Pred vznesením obvinenia a následným vzatím do väzby sa staral o svoju takmer 90-ročnú ťažko zdravotne postihnutú starú matku. Súd však konštatoval, že v konaní nebolo dostatočne preukázané, že smrť starej matky bola v príčinnej súvislosti s obmedzením osobnej slobody žalobcu.

Žalobca sa nestotožňuje so záverom súdu, pretože práve skutočnosť, že voči žalobcovi sa viedlo trestné stíhanie a istý čas trávil aj vo väzbe, malo negatívny vplyv na možnosti žalobcu zabezpečovať starostlivosť o starú matku, ktorá bola naňho silno naviazaná. Starú matku skutočnosť, že žalobca bol trestne stíhaný a taktiež bol obmedzený na osobnej slobode, veľmi ťažko zasiahla. Svojho vnuka mala nadovšetko rada.

Žalobca navrhoval v konaní vypočúť aj svoju bývalú družku U. C., ktorá sa mala vyjadriť ku skutočnostiam predmetu konania. Súd návrh žalobcu neakceptoval. Skonštatoval, že nebolo potrebné vykonať takýto dôkaz a za účelné by bol skôr považoval, keby žalobca navrhol vypočúť svoju bývalú družku ohľadom do

akej miery zasiahlo jeho trestné stíhanie do ich partnerského vzťahu. V tejto súvislosti žalobca uviedol, že ak príkladmo naznačil jeden z možných okruhov vylúčenosti tejto osoby, neznamená a nebráni jej vypočutiu aj z iných hľadísk. Aj keď žalobca nepresne označil okruh vecí, ku ktorým by sa mohla daná svedkyňa vyjadriť, mal súd danú svedkyňu predvolať a sám ju vypočuť k okolnostiam, ktoré pokladal za dôležité. Ďalej žalobca uvádza, že trestné stíhanie negatívne zasiahlo žalobcu aj vo sfére rodičovskej a vzťahovej k synovi K. a dcére U.. Týmto sa spolužiaci v škole vysmievali, že majú otca kriminálnika a basistu. Žalobcovi sa po začatí trestného stíhania a jeho vzatí do väzby zmenil život od základov. Zo strany okolia musel čeliť negatívnym vyjadreniam a prejavom a okolie sa k nemu začalo správať so zvýšenou opatrnosťou, chladne, s odstupom a opovrhovaním. Jeho predošlé postavenie v spoločnosti sa výrazne zmenilo, z človeka požívajúceho medzi spoluobčanmi všeobecnú úctu, sa stal človek, ktorého drvivá väčšina ľudí odcudzovala. Žalobcovi sa zredukovali aj možnosti nájsť si vhodné zamestnanie v J. či jeho okolí.

Prípado žalobcu bol medializovaný, čo výslovne zvýšilo rozsah a intenzitu zásahu do jeho osobnostnej integrity. Žalobca sa nestotožnil s tvrdením súdu, pokiaľ tento tvrdí, že samotná medializácia nepredstavuje žiadny zásah do súkromia osoby obvinenej z trestnej činnosti automaticky, ak spôsob informovania verejnosti zodpovedá podmienkam ustanoveným v § 6 zák. č. 301/2005 Z. z.

Súd konštatoval, že W. U., ktorý krivo obvinil žalobcu zo spáchania trestného činu bol následne uznaný vinným zo spáchania trestného činu a krivého obvinenia, čo samo o sebe predstavuje významnú satisfakciu a to aj preto, že sa o tom dozvedeli ďalší obyvatelia obce, kde žalobca žije. A keďže skutočnou príčinou vzniku ujmy je správanie sa W. U., žalobca si mal uplatniť nárok voči nemu a nie voči štátu. S týmto záverom sa žalobca nestotožnil. V skutočnosti však obvinenie z ťažkého zločinu voči žalobcovi vzniesol orgán štátu. Účinky zrušenia uznesenia o vznesení obvinenia nastali právoplatnosťou uznesenia o zastavení trestného stíhania. S nezákonnosťou uznesenia o vznesení obvinenia je následne spojená nezákonnosť a vadnosť všetkých úkonov ako aj rozhodnutí vykonaných voči žalobcovi v trestnom konaní. Žalobca tak nevidí nijaký relevantný dôvod uplatňovať si náhradu škody vo forme ospravedlnenia či relutárnej náhrady priamo u W. U..

Podľa žalobcu nemožno akceptovať ani skutočnosť, že niektoré regionálne či celoplošné médiá priniesli informáciu o tom, že W. U. bol za krivé obvinenie potrestaný. V žiadnom z článkov, ktoré predložil v rámci pojednávania zástupca žalovaného II.) sa nikde konkrétne nespomína žalobcovo meno ani jeho iniciály, preto ani takéto správy nemožno vnímať ako dostatočnú formu satisfakcie a očistenia dobrého mena žalobcu. Žalobca sa nestotožňuje ani so závermi, podľa ktorých jediným pasívne legitimovaným je v predmetnej veci Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti. Keďže sa nepreukázalo, že škodu spôsobil vyšetrovateľ PZ alebo poverený príslušník PZ.

Z hľadiska uplatneného nároku poškodeného žalobcu je však dôležitým uznesenie o vznesení obvinenia žalobcovi, ktoré vydal vyšetrovateľ PZ. Účinky zrušenia uznesenia o vznesení obvinenia nastali právoplatnosťou uznesenia o zastavení trestného stíhania.

Od zamietnutia žaloby sa odvíjala aj náhrada trov, v rámci ktorej súd rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 OSP tak, že ju priznal žalovanému II.) ako v konaní úspešnému. Z uznesenia Najvyššieho súdu SR z 29. júna 2011 sp. zn. 4Cdo 232/2010 vyplýva, že podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba, vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho tvrdenia alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Nie sú však rozhodujúce subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase vnímala aj každá iná fyzická osoba. S poukazom na uvedené možno konštatovať, že príslušné rozhodnutia štátnych orgánov sa ukázali ako nezákonné, pričom došlo k neoprávnenému a vážnemu poškodeniu dobrej povesti žalobcu a to jednak vo vzťahu k rodine, priateľom či známym, ale vzhľadom na rozsiahlu medializáciu prípadu aj v očiach širšej verejnosti.

Žalobca v podanom odvolaní tvrdí, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a to tak, že súd svoje rozhodnutie nezodôvodnil zákonným spôsobom rešpektujúcim právo účastníka konania na spravodlivý proces.

Odňatie možnosti žalobcovi konať pred súdom možno okrem iného vzhliadnuť aj v nejasne a nepreskúmateľne vykonanom dokazovaní, keď podľa zápisnice z pojednávania do dňa 02. 06. 2014 súd oboznámil s listinami označenými v tejto časti zápisnice a tiež „aj ostatné listiny“ bez toho, aby tieto listiny akýmkoľvek bližším a zrozumiteľným spôsobom špecifikoval a označil, a vymedzil čítanú resp. oznamovanú časť týchto listín.

Procesný postup súdu na pojednávaní je upravený v § 118 OSP. Súd si však nesplnil svoju procesnú povinnosť a nedodrжал zákonom predpísaný postup v zmysle § 118 ods. 2 OSP, čo predstavuje obsah zápisníc o pojednávaniach uskutočnených súdom v danej veci. S prihliadnutím na účel citovaného

zákonného ustanovenia, na priebeh, dĺžku, okolnosti a dovtedajšie výsledky súdneho konania, na povahu, skutkovú a právnu zložitost' prejednávanej veci bolo o to viac potrebné, aby súd rešpektoval a dodržal procesný postup podľa § 118 ods. 2 OSP. V nedodržaní postupu podľa § 118 ods. 2 OSP vidí odvolateľ procesnú nesprávnoš', ktorá so zreteľom na individuálne okolnosti pojednávanej veci viedla k zmareniu účelu sledovaného týmto zákonným ustanovením.

K podanému odvolaniu sa vyjadril žalovaný I.). Navrhol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť. Žalovaný I.) má za to, že prvostupňový súd v predmetnej veci zistil v dostatočnom rozsahu skutkový a právny stav a na základe zistených skutočností správne rozhodol. Žalovaný I.) sa stotožňuje s názorom prvostupňového súdu, keď tento odkázal žalobcu na uplatnenie svojho nároku prostredníctvom žaloby na ochranu osobnosti v zmysle § 11 a nasl. OZ voči subjektu odlišnému od Slovenskej republiky. Súd správne konštatoval, že hlavnou príčinou vzniku ujmy u žalobcu bolo vedomé konanie XXX/XXXXXXXX/XXXX, ktorým tento žalobcu obvinil zo spáchania trestného činu s úmyslom ho poškodiť. Z tohto dôvodu absentuje priama príčinná súvislosť medzi škodou vo sfére nemajetkovej ujmy a nezákonným rozhodnutím, ako jedného z predpokladov pre priznanie náhrady škody voči štátu v zmysle ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. Žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania svojho nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Tak isto sa mu nepodarilo preukázať, že v danom prípade nie je dostatočným zadostučinením samotné konštatovanie porušenia práva v zmysle § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu určenom § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP ako vo výroku vecne správny.

Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 219 ods. 2 OSP).

Na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a jeho doplnenie odvolací súd ďalej uvádza.

Odvolanie žalobcu možno rozdeliť do dvoch častí. V prvej časti odvolania žalobca polemizuje s jednotlivými závermi súdu prvého stupňa a predkladá súdu svoje hodnotenie skutkových zistení. Tento postup zopakovaný na viacero záverov z procesného súdu má v konečnom dôsledku viesť k zaujatiu stanoviska odvolacím súdom, podľa ktorého rozsudok súdu prvého stupňa je založený na chybe, keď tento na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Odvolací súd však poznamenáva, že samotná prezentácia iného skutkového záveru, prípadne právneho záveru sama o sebe nie je odvolacím dôvodom, ktorý musí privodiť zmenu alebo zrušenie rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Pokiaľ v odvolacom konaní nebudú vykonané nové dôkazy, ktoré nevykonal súd prvého stupňa, prípadne ak odvolací súd nezopakuje vykonané dôkazy, nemôže odvolací súd skutkové a právne hodnotenie okresného súdu bez ďalšieho meniť.

Dôležité je zdôrazniť, že odvolací súd nemôže z tých istých skutočností vyvodzovať iné alebo opačné závery bez toho, aby závery prvostupňového súdu prehodnotil a náležite odôvodnil, pretože ináč ide o zásah do voľnej úvahy. V tomto prípade by išlo o nepredvídateľné konanie odvolacieho súdu.

V odvolacom konaní síce žalobca tvrdí, že okresný súd nemal upustiť od výsluchu svedkyne U. C., ktorú navrhoval žalobca vypočuť, ak túto nenavrhoval vypočuť ohľadom skutočností do akej miery zasiahlo jeho trestné stíhanie do ich partnerského vzťahu. Podľa odvolateľa žalobca len naznačil jeden z možných okruhov výsluchov a súd ju mal vypočuť aj z iných hľadísk. Podľa názoru odvolateľa mal súd svedkyňu predvolať a sám ju vypočuť k okolnostiam, ktoré pokladal za dôležité.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť (vzhľadom aj ku skutočnosti, že v druhej časti odvolania vytýka žalobca procesnému súdu nedôsledný postup pri aplikácii ustanovení OSP), že prebiehajúci proces bol kontradiktórnym kde dominul litis bol žalobca, a teda v zmysle ustanovení OSP bolo jeho povinnosťou riadne označiť dôkazy, ktoré žiada vykonať a uviesť aké skutočnosti majú preukázať.

Žalobca teda vytyka súdu (keď samu to hodí) procesnú nedôslednosť, avšak na druhej strane žiada, aby v prípade jeho vlastnej procesnej nedôslednosti konal za neho súd.

K prehodnocovaniu dôkazov možno aj z hľadiska odvolacieho súdu upozorniť na rozhodnutie NS SR z 29. júla 2011 sp. zn. 4Cdo/232/2010, ktorého sa v odvolaní žalobca dovoláva. Z výkladu „Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky, považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či predmetnú ujmu takto v danom čase a mieste (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba. Pokiaľ dôjde k neoprávnenému zásahu do práva na česť a dôstojnosť, má zásah závažné dôsledky vtedy, keď ním bola v značnej miere znížená dôstojnosť, alebo vážnosť fyzickej osoby v spoločnosti“, však vyplývajú iné závery než sa snaží prezentovať žalobca.

Odvolateľ zdôrazňuje iba svoje subjektívne pocity, pokiaľ ide o zásah do jeho integrity, ale neponúka žiadny dôkaz na ich objektivizáciu. To znamená, že nenavrhuje žiadny dôkaz, podľa ktorého by ním tvrdené pocity musela mať nutne každá iná fyzická osoba.

V druhej časti odvolania žalobca tvrdí, že mu bola súdom odňatá možnosť konať pred súdom a táto možnosť sa okrem iného prejavila v tom, že súd prvého stupňa svoje rozhodnutie nezdôvodnil zákonným spôsobom rešpektujúcim právo účastníka konania na spravodlivý proces.

Túto všeobecnú formuláciu odvolateľ bližšie zdôvodňuje tvrdiac, že súd nesprávne postupoval, keď na pojednávaní podľa zápisnice o pojednávaní oboznámil s listinami označenými v tejto časti zápisnice bez toho, aby listiny akýmkoľvek bližším a zrozumiteľným spôsobom špecifikoval a označil a označil čítanú resp. oboznamovanú časť týchto listín.

Na pojednávaní, kde boli oboznámené inkriminované listiny, bol prítomný aj zástupca žalobcu. Počul a zrejme aj chápal čo je oboznamované a pokiaľ požadoval presne vymedziť do zápisnice o súdnom pojednávaní časti, ktoré boli oboznámené, mal svoju požiadavku vzniesť na sudcu a súd by postupoval podľa ust. § 40 ods. 3 a § 117 ods. 2 OSP.

Účastník konania vo vlastnom záujme má pred súdom vystupovať aktívne. V odvolaní žalobca vytyka súdu prvého stupňa, že nepostupoval podľa § 118 ods. 2 OSP. Právnomu zástupcovi žalobcu však nič nebránilo po tom, ako bol poučený podľa ust. § 120 ods. 4 OSP požiadať súd, aby postupoval podľa § 118 ods. 2 OSP, keď ako by malo vyplývať z podaného odvolania, súd opomenul tento postup. Žalobca tvrdí, že táto skutočnosť mala spôsobiť nepredvídateľnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Ustanovenie § 118 ods. 2 OSP má zabezpečiť vyššiu ochranu účastníkov konania tým, že sudca usmerní účastníkov konania o rozsahu dokazovania, ktoré mieni vykonať. Tým sa majú minimalizovať stavy tzv. opomenutých návrhov dokazovania zo strany účastníkov konania. Ustanovenie § 118 ods. 2 OSP teda nerieši výslovne (ako sa to snaží tvrdiť odvolateľ) otázku predvídateľnosti rozhodnutia súdu, ale otázku práva na proces bez prieťahov.

Záverom možno zhrnúť, že v danej veci odvolací súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozsudku súdu prvého stupňa. Z obsahu spisu vyplýva, že procesný súd správne postupoval, keď zamietol návrh. Dôvody pre ktoré tak urobil, okresný súd správne a podrobne rozobral v odôvodnení svojho rozsudku. S týmito dôvodmi sa v celom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Úspešný žalovaní v odvolacom konaní si neuplatnili nárok na náhradu trov odvolacieho konania a preto o trovách konania pred krajským súdom rozhodované nebolo.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.